

Technická informácia
TI 244C/07/sk
Nr. 51505856
Návod na obsluhu

Sterilizovateľná sonda pre rozpustený kyslík *OxyMax H COS 21*

**Dlhodobo stabilná sonda pre častú
sterilizáciu a použitie v autoklávoch**

Výhody na prvý pohľad

- Sonda v prevedení vhodnom pre farmáciu (nehrdzavejúca oceľ 1.4435 / AISI 316L)
- Krátka doba reakcie ($t_{90} < 2$ minúty)
- Veľký merací rozsah (0,01 ... 20 mg/l)
- Všestranne použiteľná vďaka štandardnému procesnému pripojeniu Pg 13,5
- Kompatibilná ku všetkým pH-armatúram
- Sterilizovateľná do 130 °C
- Integrovaný teplotný snímač

Oblasti použitia

- Kontrola procesu vo výrobe enzýmov
- Riadenie násad kultúr
- Biotechnologická výroba

Quality made by
Endress+Hauser

ISO 9001

Endress + Hauser

The Power of Know How

Bezpečnostné pokyny

Bezpečnostné znaky a symboly

Výstraha!

Tento znak varuje pred nebezpečenstvom.

Pri nezhľadnutí hrozia ťažké škody na ľudských životoch a ťažké materiálne škody.

Pozor!

Tento znak varuje pred možnými poruchami následkom chybnéj obsluhy.

Upozornenie!

Tento znak upozorňuje na dôležité informácie.

Použitie podľa určenia

Sonda COS 21 slúži pre meranie parciálneho tlaku rozpusteného kyslíka v kvapalinách. Hlavné oblasti použitia sú biotechnológie, ako aj farmaceutická výroba a potravinársky priemysel.

Montáž, uvedenie do prevádzky, obsluha

Výstraha!

Nebezpečenstvo poleptania

Vylúčte kontakt alkalického elektrolytu s pokožkou, očami a sliznicou.

Noste pri manipulácii s elektrolytom ochranné rukavice a ochranné okuliare.

Pozor!

- Je potrebné striktné dodržiavať upozornenia a výstrahy tejto Technickej informácie!
- Údržbárske práce sa smú vykonávať len autorizovaným a školeným odborným personálom.
- Poruchy na mieste merania sa smú odstraňovať len autorizovaným a školeným odborným personálom.
- Opravy sa smú vykonávať len priamo u výrobcu alebo servisnou organizáciou firmy Endress+Hauser.

Princíp činnosti a konštrukcia systému

Princíp merania

V skúmanom médiu sa rozpustený kyslík dopravuje potrebným prúdením k membráne. Táto je priepustná len pre rozpustené plyny. Ďalšie látky, ktoré sú rozpustené v kvapalnej fázi, ako napr. iontové látky, nemôžu membránou prenikat'. Vodivosť' média tak nemá žiadny vplyv na merací signál.

Pri pripojení sondy na merací prevodník sa medzi katódu a anódu vkladá pevné vonkajšie napätie. Takto vytvorený polarizačný prúd je identifikovateľný na meracom prevodníku najskôr vysokou, ale časom sa znižujúcou hodnotou. Po ukončenej polarizácii je merací prúd v médiu bez prítomnosti kyslíka 0 mA.

Membránou difundujúce molekuly kyslíka sa redukujú na platínovej katóde na hydroxylové ióny (OH^-). Na anóde sa striebro oxiduje na strieborné ióny (Ag^+). Takto vznikajúci tok prúdu od anódy ku katóde je za rovnovážnych podmienok úmerný obsahu kyslíka v meranom médiu. Tento tok prúdu sa transformuje v meracom prístroji a na displeji sa zobrazuje koncentrácia kyslíka v mg/l alebo ako index nasýtenia v % SAT.

Meracie zariadenie

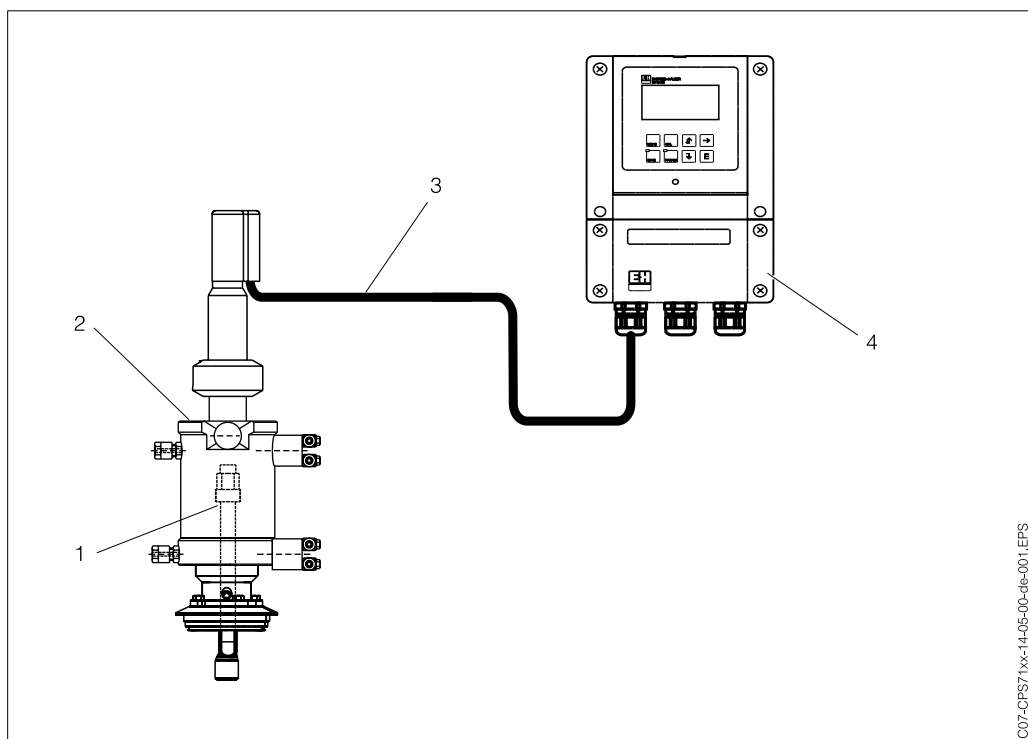
Funkčné meracie zariadenie sa skladá z:

- kyslíkovej sondy COS 21
- meracieho prevodníka Liquisys M COM 223 / 253 F
- meracieho káblu COK 21

opcionálne (doplňkovo)

- procesnej armatúry, napr. výmennej armatúry CleanFit H CPA 475

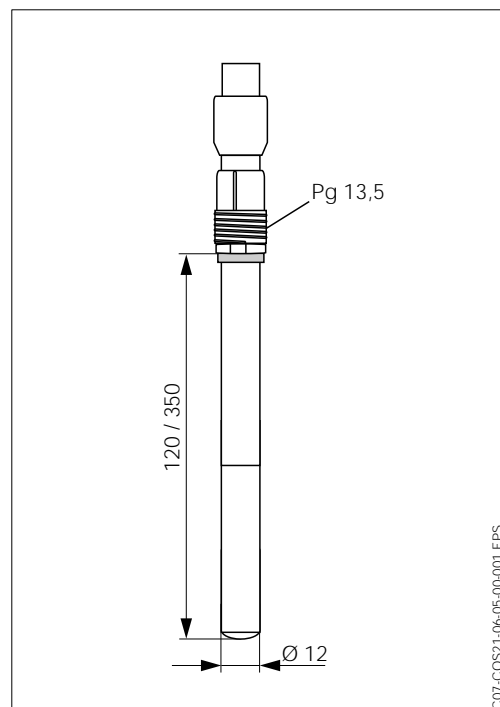
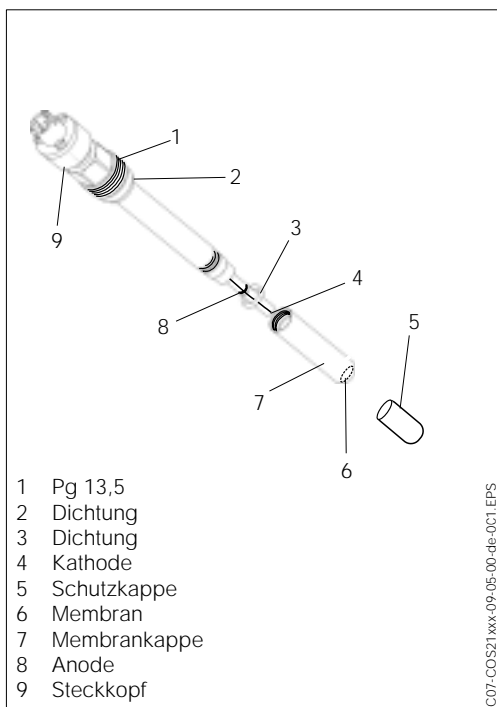
Nasledujúce vyobrazenie ukazuje príklad konštrukcie meracieho zariadenia.

- 1 kyslíková sonda COS 21
- 2 výmenná armatúra CleanFit H CPA 475
- 3 špeciálny merací kábel COK 21
- 4 merací prevodník Liquisys M COM 223/253 F

Konštrukcia

Konštrukcia/rozмеры	priemer drieku:	12 mm
	montážna dĺžka:	120 mm event. 350 mm

Hmotnosť	0,2 kg	
Materiály	driek sondy: kombinácia elektród: tesniaci krúžok membrána:	nehrdzavejúca oceľ 1.4435 (AISI 316L) Ag / Pt Viton® Optiflow®
Tepelný snímač	NTC 22 kΩ	
Procesné pripojenie	skrutkovací závit Pg 13,5	
Elektrolyt	alkalický soľný roztok	

Montáž

Pri montáži sondy COS 21 postupujte nasledujúco:

- Dbajte pri montáži armatúry na to, aby sonda nebola odklonená o viac ako 80° od zvislice. Nemontujte tiež sondu dolu hlaviceou.
- Naskrutkujte polarizovanú a kalibrovanú sondu bez ochrannéj krytky do procesnej armatúry.

Pozor!

Nebezpečenstvo korózie

Zamedzte vniknutiu vlhkosti do zástrčnej hlavice sondy.

Používajte sondu len v rámci uvedených medzí pre nasadenie.

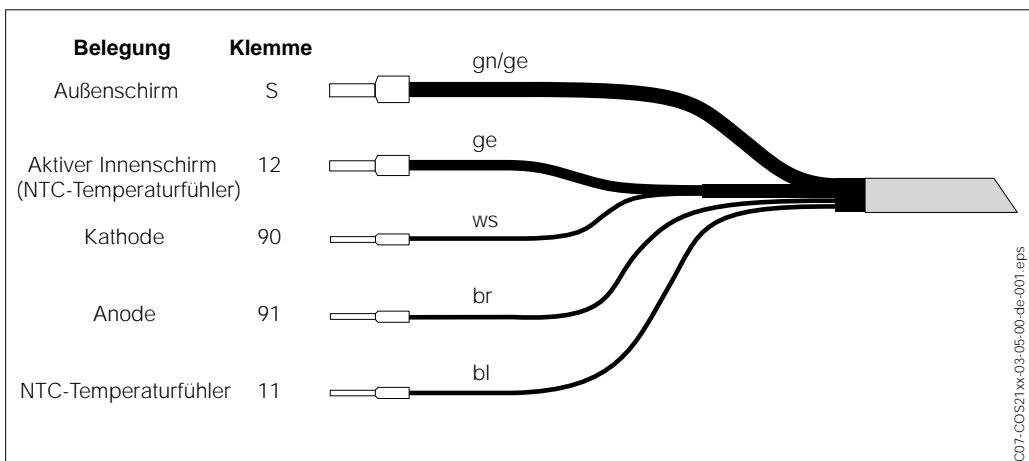
Upozornenie!

Zohľadnite prosím pokyny pre montáž sondy v prevádzkovom návodu použitej armatúry.

Pripojenie

Elektrické pripojenie

Elektrické pripojenie sondy na merací prevodník sa uskutočňuje pomocou dolu vyobrazeného, viacžilového špeciálneho meracieho káblu COK 21 (pozri informácie pre objednávku na strane 8).

Schému pripojenia zistíte prosím v prevádzkovom návode meracieho prevodníka.

Kalibrácia

Príprava kalibrácie

Kalibrácia sondy je potrebná pri:

- prvom uvedení do prevádzky
- výmene membrány alebo elektrolytu
- čistení platinovej katódy
- dlhších prevádzkových pauzách bez napájacieho napätia
- typických časových intervaloch, závislých od skúsenosti prevádzkovateľa.

Pre prípravu kalibrácie vykonajte nasledujúce kroky:

- Stiahnite ochrannú krytku sondy.
- Umiestnite z vonkajšku suchú sondu do vzdušnej atmosféry. Vzduch má byť nasýtený vodnou parou. Montujte preto sondu podľa možnosti blízko vodného povrchu. Membrána sondy musí ale v priebehu kalibrácie ostať suchá. Zamedzte preto priamemu kontaktu s vodným povrchom.
- Pripojte sondu na merací prevodník a merací prevodník zapnite.
- Pri pripojení sondy na merací prevodník Liquisys COM 223/253 F sa polarizácia uskutoční automaticky po zapnutí meracieho prevodníka. Polarizačné napätie je nastavené vo výrobnom závode. Pri použití iných meracích prevodníkov vložte polarizačné napätie $-670 \pm 50\text{mV}$.
- Vyčkajte dobu polarizácie cca 2 hodiny.

Koniec polarizácie identifikujete tým, že sa ukazovanie meranej hodnoty najskôr zvýši, potom poklesne, stabilizuje sa na určitej hodnote a prakticky ostáva konštantné.

Kalibrácia na vzduchu

Kalibrácia sondy sa môže vykonať buď vo vzduchu nasýtenej vode alebo vo vodnou parou nasýtenom vzduchu. Odporúča sa jednoduchšia kalibrácia na vzduchu.

Táto je popísaná v nasledujúcom. Pri kalibrácii postupujte nasledujúco:

- Z vonkajšku suchú, polarizovanú sondu umiestniť v blízkosti vodného povrchu (pozri odsek "Príprava kalibrácie")
- Vykonajte kalibráciu. Postup zistíte prosím v príslušnej kapitole v prevádzkovom návode k meraciemu prevodníku.

Upozornenie!

Zohľadnite prosím pokyny pre uvedenie do prevádzky a pre kalibráciu v prevádzkovom návode nasadeného meracieho prevodníka.

Údržba

Kontrola sondy

Sondu COS 21 je potrebné pravidelne kontrolovať. Pre kontrolu postupujte nasledujúco:

- Skontrolujte kalibračnú hodnotu (polarizovaná sonda, vodnou parou nasýtený vzduch, 100% SAT, pozri odsek "Kalibrácia na vzduchu").
- Testujte v pripojení nulový prúd v roztoku s nulovým obsahom O₂ (pozri informácie pre objednanie na strane 8) alebo v dusíkovej atmosfére. Meraná hodnota musí klesnúť v priebehu hodiny pod 2% SAT. Príčinami príliš vysokého nulového prúdu sú vyčerpaný elektrolyt alebo poškodená membrána. Vymeňte v takýchto prípadoch elektrolyt a membránu (pozri dolu).
- Pri dlhej dobe reakcie alebo malom meracom prúde na vzduchu najskôr obnoviť len elektrolyt. Ak problém nie je ešte odstránený, vymeňte elektrolyt a membránové teleso. Sledujte za tým účelom pokyny z nasledujúceho odseku.

Upozornenie!

Ak problém existuje ďalej, je to upozornením na kontaminovanú katódu.

V tomto prípade vyčistíte katódu a leštenú sklenenú časť s leštiacou utierkou (obsiahnutou v servisnej sade; objedn. č. 51505874) nasledujúcim spôsobom:

Zoberte suchú leštiacu utierku do jednej ruky. Druhou rukou ľahko tlačte sklenené teleso do utierky a otáčajte telesom 10 až 20 krát. Následne opláchnite sklenené teleso s tečúcou vodou a opatrne ho osušte.

Pozor!

Nedotýkať sa anódového drôtu! Vylúčiť bočný tlak na sklenené teleso!

Výmena elektrolytu a membránového telesa

Pri výmene elektrolytu a membránového telesa (servisná sada; objedn. č. 51505874) postupujte nasledujúcim spôsobom:

- Držte sondu s nástrčnou hlavicou zvislo hore a odskrutkujte krytku membrány.
- Sklenené teleso opatrne otierajte s vatou.
- Skontrolujte tesnenie nad skleneným telesom, či nie je poškodené. V prípade potreby ho vymeňte.
- Naplňte s pipetou 1,5 ml elektrolytu (objedn. č. 51505873) do novej krytky membrány.
- Naskrutkujte starostlivo krytku membrány na driek čidla. Eventuálne pretekajúci roztok elektrolytu opláchnite s vodou.

Výstraha!

Nebezpečenstvo poleptania

Zamedzte kontaktu elektrolytu s pokožkou, očami a sliznicami!

Charakteristické veličiny merania

Meraná veličina

rozpustený kyslík
(teplotná kompenzácia)

Merací rozsah

0,01 ... 20 mg/l
0 ... 200% SAT

Presnosť merania

Referenčné podmienky

Referenčná teplota: 25 °C
Referenčný tlak: 1013 hPa
Prúdenie: najmenej 0,03 m/s

Odchýľka merania

± 1 % z meranej hodnoty podľa IEC 746-1 pri men. prevádzkových podmienkách
Citlivosť: 40 ... 80 nA, min. 0,01 mg/l

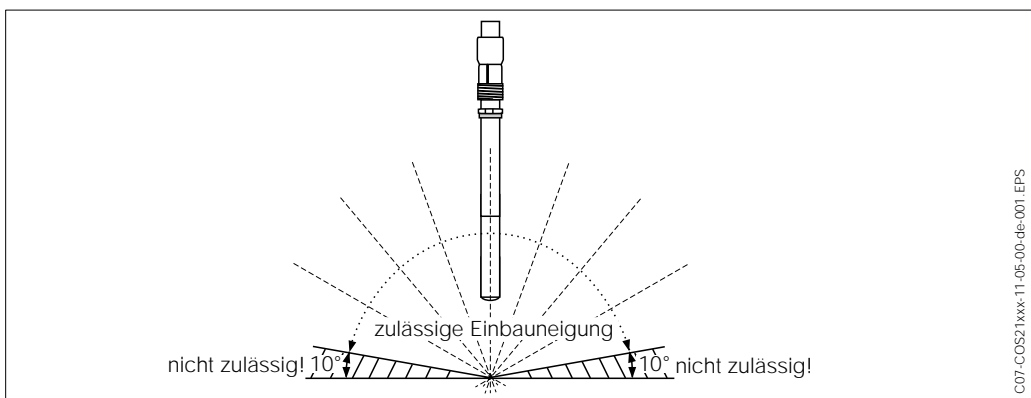
OxyMax H COS 21

Reprodukovateľnosť	± 0,05 % z meranej hodnoty	
Polarizačné napätie	-670 ± 50 mV	
Doba polarizácie	maximálne 2 h	
Dlhodobý drift	Drift nulového bodu:	< 0,1 % za týždeň pri 30 °C a konštantných podmienkach
	Drift meracieho rozsahu:	< 0,1 % za týždeň pri 30 °C a konštantných podmienkach
Vplyv teploty mer. látky	cca. 3,1 % na K (kompenzuje sa meracím prevodníkom)	
Vplyv tlaku meranej látky	kompenzácia tlaku nie je potrebná	
Doba reakcie t₉₀	< 120 s pri 25 °C, zo vzduchu na dusík	
Zvyškový prúd	< 0,1 % prúdu na vzduchu	
Vlastná spotreba kyslíka	cca. 20 ng/h vo vzduchu pri 25 °C	

Podmienky nasadenia

Montážne podmienky

Nemontujte sondu dolu hlavicou. Sklon pri montáži nesmie byť vo väčšom uhle ako 80° od zvislice. Zohľadnite pokyny pre montáž, uvedené v prevádzkovom návodu použitej armatúry.

Podmienky okolia

Teplota okolia: -10 ... 60 °C

Teplota skladovania: -10 ... 60 °C

Teplota merania 0 ... 50°C

Pozor!

Nebezpečenstvo vyschnutia

Skladujte sondu len s krytkou pre zavodenie (naplnená s roztokom 0,02 N NaOH).

Procesné podmienky

Procesná teplota: 0 ... 130 °C

Procesný tlak: 0 ... 4 bar

Sterilizácia

Dbajte pri nasadení demontovanej sondy do autoklávu na tesné usadenie uzatváracej krytky zástrčnej hlavice. Pri sterilizácii in-situ nie je potrebná žiadna ochrana zástrčnej hlavice.

Upozornenie!

Ak napriek tomu vnikla voda do zástrčnej hlavice, vysušte túto prosím s teplým alebo stlačeným vzduchom. Tak zamedzíte korózii a problémom s vytvorením kontaktu.

Informácie pre objednávku

Prehľad o výrobku

Ponorná hĺbka	
1	120 mm
3	350 mm

Zástrčná hlavica	
K	Štandardná zástrčná hlavica pre O ₂

Krytka membrány	
0	jednoduché hygienické prevedenie

COS 21-	kompletný objednávací kód
---------	---------------------------

Príslušenstvo

Krytky membrány	Servisná sada s 3 krytkami membrány, 1 sadou tesniacich krúžkov, náhradným elektrolytom a leštiacou utierkou; objedn. č. 51505874
Elektrolyt	Fľaša pre doplnenie 50 ml; objedn. č. 51505873
Roztok s nul. hodnotou O₂	objedn. č. 50001041
Kabel	COK 21, 3 m; objedn. č. 51505870 COK 21, 5 m; objedn. č. 51505869 COK 21, 10 m; objedn. č. 51505868
Príslušenstvo pre nasadenie do autoklávu	Ochranná krytka pre zástrčnú hlavicu; objedn. č. 51505872
Armatúry	CleanFit H CPA 475, UniFit H CPA 442 (120 mm), ProbFit H CPA 465 Pre armatúry nájdete prísl. špecifikácie a objedn. kódy v dolu uved. Technických informáciách.

Doplňujúca dokumentácia

- Technická informácia Liquisys M COM 223/253 F, TI 246C/07/de (objedn. č. 51505939)
- Technická informácia CleanFit H CPA 475, TI 240C/07/de (objedn. č. 51505598)
- Technická informácia UniFit H CPA 442, TI 297C/07/de (objedn. č. 51506723)
- Technická informácia ProbFit H CPA 465, TI 146C/07/de (objedn. č. 50076877)

Výhradné zastúpenie Endress+Hauser pre SR

Transcom technik, s.r.o.
Bojnická 14, P.O.BOX 25
830 00 Bratislava 3
Tel. +421(02) 4488 0259
Fax +421(02) 4488 7112
E-Mail: info@transcom.sk
Web: www.transcom.sk

Endress + Hauser
The Power of Know How

